

A Magyar Individuálpszichológiai Egyesület XXVIII. Vándorgyűlése

Individuálpszichológia a pedagógiában

Individuálpszichológia a szociális szférában

Individuálpszichológia a klinikumban, pszichoterápiában

Individuálpszichológia a társadalomban

Individuálpszichológia itthon és külföldön

***„Az individuálpszichológia kihívásai a XXI.
században”***

IDÓPONT:

2024. szeptember 28. (szombat)

HELYSZÍN:

Vakok Iskolája – Nádor Terem

1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 39.

MIPE SZERVEZŐ BIZOTTSÁG TAGJAI:

dr. Csorba János

Oláh Ibolya

Pinterics János

Szélesné dr. Ferencz Edit

Szigeti-Varga Kinga

PROGRAM

2024. SZEPTEMBER 28. - SZOMBAT

9:00 – 9:30 **REGISZTRÁCIÓ**

9:30 – 10:00 **MEGNYITÓ**

- *Szélesné Dr. Ferencz Edit, a Magyar Individuálpszichológiai Egyesület elnöke*
- *Marina Bluvshstein, PhD (USA) a Nemzetközi Individuálpszichológiai Szövetség elnöke (videó-üzenet; Fordító-tolmács: dr. Csorba János)*

10:00 – 10:15 – **A Tóth Aladár Zeneiskola növendékének előadása**

PLENÁRIS ELŐADÁSOK

Üléseelnök: Szélesné dr. Ferencz Edit PhD.

10:15 – 10:45 **Dr. habil. Csorba János:** A „Közösségérzés” és közösség. Adler fogalma és a szociológiai közösségfelfogások

10:45 – 11:15 **Prof. Dr. Bugán Antal:** Pszichodinamika nélkül nincs pszichoterápia!

11:15 – 11:45 **Pinterics János:** Célok, célok hiánya, új célok és gyógyulás traumatikus helyzetek viszonylatában

11:45 – 12:05 **Vita, hozzászólások**

12:05 – 12:45 **SZÜNET - FOGADÁS**

Üléseelnök: Dr. habil. Csorba János

12:45 – 13:15 **Szélesné dr. Ferencz Edit PhD:** Értékkeresés - a serdülők öngyilkossági készletének értelmezése

13:15 – 13:45 **Oláh Ibolya:** Érzelem és értelem - Az életstílus megjelenése a játékerápiás folyamatban

13:45 – 14:15 **Csabina-Etényi Zsuzsa, Horváth Dorottya:** „Önmagamként kapcsolódni” Az egyéni szabadság és a közösségi érzés az adleri szemléletű gyermekpszichodrámban

14:15 – 14:35 **Vita, hozzászólások**

14:35 – 14:45 **SZÜNET**

Üléseknök: Pinterics János

14:45 – 15:15 **Pap Katalin, Berghold Katalin, Rádli Gréta, Bielik-Pus Dorina:** Az individuálpszichológiai szemléletű óvoda – Az óbudai Százszorszép óvoda bemutatása

15:15 – 15:35 **Szöke Melinda:** Hogy jutottam idáig – Az IP-s önismeret lehetőségei a gyógypedagógus munkájában

15:35– 16:05 **Platthy István:** A lélek árnyképei..... A belső látást és az eredendő kifejezésmódot előhívó, projektív művészetterápiás módszer

16:05 – 16:15 **SZÜNET**

MŰHELY

16:15 – 16:45 **Ellen Alderton:** Alfred Adler nem publikált módszere

16:45 – 17:05 **Szélesné dr. Ferencz Edit PhD:** Az individuálpszichológia kötőszöveve....

PLENÁRIS ELŐADÁS

17:05 – 17.35 **Finta Györgyné:** A természetterápia és az adleri individuálpszichológia találkozása (egy élmény-T-K-terápiás pilot project bemutatása)

17.35 – 18.00 **KONFERENCIA-ZÁRÁS**

www.mipe.hu

ELLEN ALDERTON

adlerianemi@gmail.com

ALFRED ADLER NEM PUBLIKÁLT MÓDSZERE

FILMBEMUTATÓ

A szerző, az 1990-es években Ausztriában élve, egy Adler-tanítvány tanítványától sajátította el Adler korai emlékezetértelmezési/életstílus-értékelési módszerét, amelyet még nem publikált. A módszerről egy 20 perces videót készített, amelyet megosztott az individuálpszichológusokkal.

PROF. DR. BUGÁN ANTAL

bugan.antal@med.unideb.hu

PSZICHODINAMIKA NÉLKÜL NINCS PSZICHOTERÁPIA!

ELŐADÁS

A kiképző terápiák sajátossága, hogy a gyakorlati képzés szükségszerűen a módszer szabályaira koncentrál, a „hogyan csináljuk?” kérdésre. A kissé provokatív című előadás arra a mindannyiunk által tapasztalt jelenségre próbálja felhívni a figyelmet, hogy a pszichoterápia hatásmechanizmusa döntően a módszer kiváltotta implikált beleérzéseként jelenik meg a terapeuta munkájában. A pszichodinamika (a változást előidéző óriási erő) felismerése, a tudat- tudattalan jelensége a terápiás kapcsolat paradigmájának kezelésében elsiklik, kevesebb súlyt kap. Gyakran elvész a különböző terápiás irányzatok közötti nézőpontok, „vetélkedések” összehasonlító elemzéseiben is.

CSABINA-ETÉNYI ZSUZSA, HORVÁTH DOROTTYA

etenyis@gmail.com, kompmuveszetimuhely@gmail.com

**„ÖNMAGAMKÉNT KAPCSOLÓDNI” AZ EGYÉNI SZABADSÁG ÉS A KÖZÖSSÉGI ÉRZÉS AZ
ADLERI SZEMLÉLETŰ GYERMEKPSZICHODRÁMÁBAN**

ELŐADÁS

„Az IP gyerekpszichoterápia egyik lényeges vonása: olyan önértékkérzethez segíteni a gyerekeket, amely mások megsegítéséből meríti erejét, szeretni tudja társait és nem akar a gyűlölködők, a mások lebecsülésén alapuló hamis önérvényesítés útján járni.” (Kende B. Hanna, 2022)

Az előadáson a Kende Hanna által kidolgozott, individuálpszichológiai szemléletű gyermekpszichodráma módszer rövid bemutatása után annak a kérdésnek a mentén indulunk el, hogy ellentét feszül-e az egyén személyes szabadsága, igényeinek érvényesítése, önmegevalósítása és a közösség érdekei között? Hogyan jelenik meg ez a kérdés azoknak a gyermekeknek a terápiájában, akik - különféle okokból – kapcsolódási nehézségekkel küzdenek?

Az adleri szemléletben az ember mint alapvetően társas lény, önmaga megvalósítására törekszik, amelyben boldogságának záloga életfeladatainak megoldása. A személy a társadalmi hálóban úgy találja meg a helyét, hogy posztján egyéni sikerekhez, érvényesüléshez és közösségi elfogadáshoz is jut. Az önérték kiteljesüléséhez elengedhetetlen a közösségi hasznosság ténye és érzése.

Gyermekpszichodráma csoportjainkon azon dolgozunk, hogy a hozzánk érkező különböző problematikájú gyermekek öngyógyító fantáziáját segítsük kibontakozni; a gyermekek a csodavilágba lépve, az általuk írt történetekben bármivé válhatnak, bármit kipróbálhatnak. A játék nem öncélú, hanem abban segítjük őt, hogy felismerje saját értékességét, megtalálja helyét a közösségben, és felismerje szabadságát a döntésre: életstílusának megváltoztatásával új utat és egyensúlyt találhat.

Az előadást a szerzők által vezetett komplex művészeti gyermekpszichodráma csoportokban készült képek és néhány releváns eset-vignetta illusztrálja.

DR. HABIL. CSORBA JÁNOS PHD.

janos.csorba1@gmail.com

A „KÖZÖSSÉGÉRZÉS” ÉS KÖZÖSSÉG

ADLER FOGALMA ÉS A SZOCIOLÓGIAI KÖZÖSSÉGFELFOGÁSOK

ELŐADÁS

Az előadás összeveti Alfred Adler ill. az individuálpszichológia centrális „Közösségérzés” (Gemeinschaftsgefühl) fogalmát a történetileg kialakult szociológiai közösségkutatással és keresi azt a közösségterepet, mely az adleri felfogás szerint segítő hatású lehet az IP kliens számára. A közösségkeresés együttes feladat lehet a terápiás folyamatban, jellege lehet meglévő csoporthoz csatlakozás, vagy szabadon választott, érdeklődésalapú, közös érdekműködtette-, vagy altruista kisközösség. A előadás kitér arra is, hogyan helyezhető a pszichoterápiás kapcsolatba a megfelelő közösség megtalálása.

FINTA GYÖRGYNÉ

szabor@ceu.edu

A TERMÉSZETTERÁPIA ÉS AZ ADLERI INDIVIDUÁLPSZICHOLOGIA TALÁLKOZÁSA

(EGY ÉLMÉNY-T-K-TERÁPIÁS PILOT PROJECT BEMUTATÁSA)

ELŐADÁS

Az adleri individuálpszichológia cél-orientált és a közösségi élményt hivatott erősíteni. A természetterápia eközben a természetben történő elmélyedést, a természethez való kapcsolódást/újrakapcsolódást (T. Roszak, 1992) szeretné elérni, s ehhez a természeti elemeket használja eszközül. A kettő kapcsolódási pontja élményszinten is és kognitív szinten is revelatív, sőt, egy 2023-ban lezárult pilot project mérhető eredményeket is fel tud már mutatni.

Rövid előadásomban részletesen bemutatom ezt a pilot projectet, melyben a SE-Rókus KH Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikája és a KéTTé - Magyar Tapasztalati Tanulás Alapítvánnyal közösen pszichiátriai betegeket kaland- és vadonterápiás kiegészítő terápiára vittünk a csillebérci erdőbe majd a Börzsönybe, a program beépített részeként intenzív 4 hónapon át. A programot utánkövetéssel zártuk. A programban az ELTE PPK környezetvédelmi szakpszichológus szakképzés gyakorlat keretében vettem részt. A természet - és kalandterápia (T-KT) módszertanának és technikáinak alkalmazásával a csoportok (4 csoport + kontroll) résztvevőinek lehetősége nyílt az osztályon zajló standard, séma és művészetterápiás foglalkozások mellett olyan egyéni és csoportos T-KT élményekhez jutni, amelyek elősegítették állapotuk javulását. Előadásomban a tapasztalati tanulás közösségi élményét, valamint az adleri individuálpszichológia jellegzetességét, mely szerint az ember legnagyobb vágya az, hogy értelmet és célt találjon az élete számára, szeretném a T-KT összefonódásával gyakorlati példákon keresztül szemléltetni. A pilot project keretében a pszichiátriai betegek a csoportjuktól támogatást, reflexiót és biztonságos megtartó közeget kaptak a kihívást jelentő feladatok között, melyek mérhetően hatással vannak az érzelemszabályozásukra, a társas viszonyokra és a szorongásszintjük csökkenésére.

Az előadásom központi elemeként a T-KT pilot projekt néhány alkalmazott eszközét mutatom be, az adleri fókuszpontok kiemelésével:

- „Grounding” - megalapozás, megérkezés
  - „Natural Doorway”- belső célok meghatározása, keret adása
  - „River of My Life” egyéni gyakorlat demonstrálása, feldolgozása
  - „River of Professional Life” fókuszban a szakmai útra való rátekintés természeti szimbólummunkával és csoportos élményalapú gyakorlatokkal
  - „Célom fája” – szakmai célállítást, egyéni útkeresés és tervezés mintázatainak feltérképezése, demonstrációs majd önálló feldolgozás.
-

OLÁH IBOLYA

oibolya@hotmail.com

ÉRZELEM ÉS ÉRTELEM

- AZ ÉLETSTÍLUS MEGJELENÉSE A JÁTÉKTERÁPIÁS FOLYAMATBAN –

ELŐADÁS

A 2024. májusi Adler-szalonnai játékkerápiás eseményének folytatásaként most lássuk, hogyan dolgozhatunk a diagnosztikai folyamatban és a terápiás intervenciók során az individuálpszichológiai konceptualizáció mentén.

Terry Cottman átfogó keretrendszere a gyermek életstílusának feltárására gondolkozási és cselekvési keret is egyben a szakemberek számára. Különösen hasznos a kliens privátlogikájának megértése és az életstílus megváltoztatásának eszközei a metakommunikáció és a terápiás metaforák használata.

A személyes prioritásaink kihatnak az életstílusunkra, ennek a megértésében a kreatív módszerek, például rajzok és Világjáték is segítik a megismerést és a megértést. A gyerekekkel közös terápiás folyamatra támaszkodva mutatom be a módszertani alapvetéseket.

A terapeuta együttműködik a közös térben a gyermekkel a játék során - amikor a játék gondolata felmerül egy „mintha”-tér nyílik meg számukra, mely párhuzamos a külső valósággal.

Jól mutatják ezt a sajátélményeink is: legtöbbünknek vannak emlékei arról, mit szeretettünk játszani - az élmények felidézése olyan belső állapotot hoz vissza számunkra, ami az erőforrásainkat és kreativitásunkat is aktivizálja.

Mégis a játékbeli metafora okán az elakadásaink sikertelen feloldása miatt sok kérdés válik adekváttá pl.: Miket szeretnél elkerülni? Hogyan érzed magad, amikor sikerül vagy ha nem tudod elkerülni őket? Mit szeretnél elérni az életedben? Milyen módokon hátráltatod saját magad?

Ennek az illusztrációjaként esetbemutatóra is sor kerül.

PAP KATALIN, BERGHOLD KATALIN, RÁDLI GRÉTA, BIELIK-PUS DORINA

<https://szaszszorszepovi.hu>

AZ INDIVIDUÁLPSZICHOLÓGIAI SZEMLÉLETŰ ÓVODA

– AZ ÓBUDAI SZÁZSZORSZÉP ÓVODA BEMUTATÁSA

ELŐADÁS

Az óvoda szakemberei bemutatják az IP szemléletű óvodai nevelés koncepcióját. Beszélnek azokról az elődökről, vezetőkről, akik ennek a nevelésnek az alapköveit lerakták. Ismertetik a pedagógiai munkájuk céljait, feladatait.

A gyakorlati munkájukba, - az „Individuálpszichológiai szemléletű bátorító pedagógia elmélete és gyakorlata” című, a MIPE által akkreditált továbbképzést elvégző szakemberek által készített, - két esettanulmánnyal és a bátorító szemléletű játékgyűjtemények irányelveinek részletezésével nyújtanak betekintést. Képet rajzolnak a nevelői céljaikról is.

PINTERICS JÁNOS

janos.pinterics@gmail.com

**CÉLOK, CÉLOK HIÁNYA, ÚJ CÉLOK ÉS GYÓGYULÁS TRAUMATIKUS HELYZETEK
VISZONYLATÁBAN**

ELŐADÁS

Alfred Adler elméleti koncepciója alapján a céloknak kiemelt jelentősége van az ember életében. Az egészséges személyt célok eredőjében éli életét.

Traumatikus helyzetek időnként ellehetetlenítik a célok megfogalmazását és a célok szerint szerveződő életút újraszervezését.

Az előadás olyan eseteket mutat be, ahol a gyógyító kapcsolat által a traumatikus helyzetek oldódtak, ezáltal az adott személynél a célok újra definiálódtak. Ezáltal az élet új értelemmel töltődött meg.

PLATTHY ISTVÁN

platthy@csontvarystudio.hu

A LÉLEK ÁRNYKÉPEI

**A BELSŐ LÁTÁST ÉS AZ EREDENDŐ KIFEJEZÉSMÓDOT ELŐHÍVÓ, PROJEKTÍV
MŰVÉSZETTERÁPIÁS MÓDSZER**

ELŐADÁS

A Baranya vármegyei gyermekvédelem lakásotthonaiban és gyermekotthonában élő, hányatott sorsú, veszélyeztető családjukból kiemelt, traumatizált és érzelmileg elhanyagolt gyermekekkel, serdülőkkel foglalkozom.

Az eredendő kifejezésmód velünk született adottság, amely a belső látás segítségével lehetőséget ad önmagunk és a világgal való viszonyunk megfogalmazására. Ez az adottság kisgyermek és óvodás korban bontakozik ki és a társadalom előhívó hatására válik képességgé. Régen felnőttkorban a népművészetben és a törzsi művészetben élt tovább. Sajnos a mai tömegkultúra hatására iskolás korban a gyermeki alkotásból fokozatosan eltűnik ez a képesség, serdülőkorra bekövetkezik a rajzi-törés jelensége. Szerencsére azonban ez a képesség nem irtóik ki az emberből, hanem csak visszahúzódik, legátlódik. Olyan általam kifejlesztett projektív képzőművészetterápiás módszert alkalmazok, amely képes az eredendő kifejezésmódot, a kreativitást újból előhívni, a rajzi gátlásokat feloldani; mely iskoláskorú gyermekeknél, kamaszoknál, de a felnőtteknél is igen eredményesen alkalmazható. A bemutatandó módszer egy régi, ezer évvel ezelőtti kelet-ázsiai rajzpedagógiai eljárásra épül. Segítségével újból tudják használni belső látásukat az alkotók, mely előhívja a tudattalan belső tartalmakat, melyeket így meg tudják nonverbálisan fogalmazni. Traumáik vizuális metaforák segítségével kifejeződni és ezáltal rendeződni tudnak, melyből narratívák és személyes szimbólumok jöhetnek létre. Az indulatok, az érzelmek rávetülnek az alkotó által teremtett formákra, s melyáltal oldódik belső szorongásuk, feszültségük. Ilyen módon modellezve a külső és belső világot, a konfliktusokat szimbolikus úton oldják meg önkéntelenül is, ami így sokkal könnyebb és egyben gyógyulási folyamatok jöhetnek létre általa.

E sajátos rajzi megfogalmazások interpretációjára is sor kerül traumatizált, érzelmileg sérült gyermekotthonban élő serdülők rajzainak néhány példáján, esetvignettáján keresztül.

SZÉLESNÉ DR. FERENCZ EDIT PHD.

sz.ferencz.edit@gmail.com

ÉRTÉKKERESÉS - A SERDÜLŐK ÖNGYILKOSSÁGI KÉSZTETÉSÉNEK ÉRTELMEZÉSE

ELŐADÁS

Napjainkban a társadalmi értékek közvetítésében nagy a bizonytalanság. A felnövekvő nemzedék így nehezen kap fogódzót, támogatást, és a saját út megalkotásában, a serdülőkori életstílus-próbatételben megerősödhet inszufficiencia-érzése, kialakulhat kisebbségi komplexusa. A gyermekkor lezárása idején „árvákká” válnak a serdülők és a kompenzáció sikertelensége szuicid készletet eredményezhet.

A tünet értelme – az életstílus-célok értelmetlenségének megváltoztatása. A terápia célja tehát az értelemkeresés aktivitásának felkeltése és az embertársi bizalom helyreállítása.

Az előadás három pszichoterápiás eseten keresztül mutatja be, az életstílus-korrekciónak a folyamatát.

SZÉLESNÉ DR. FERENCZ EDIT PHD.

AZ INDIVIDUÁLPSZICHOLÓGIA KÖTŐSZÖVETE....

MŰHELY

A MIPE, a Pszichoterápiás Tanács Szövetség tagjaként 2023-ban bekapcsolódott a „KÖTŐSZÖVET” programba. Ennek keretében egyesületünk hozzájárult a magyarországi pszichoterápiás módszerek szakmatörténeti sajátosságainak bemutatásához.

A MIPE életét, a módszer hazai történetét, - múltját – jelenét - jövőjét, - is megörökítettük.

Az egyesület szakmai munkájában szerepet vállalt szakembereink megkeresésével, interjúk-, film-, vagy hangfelvételek készítésével gyűjtöttük az adatokat, rögzítettük létezésünket.

Az anyagokból egy 12 perces montázst állítunk össze, amit a magyarországi pszichoterápia kötőszövegéhez adunk...

A MŰHELY keretében gondolatébresztőként a rövidfilm bemutatására kerül sor, és a résztvevőknek lehetőségük lesz az individuálpszichológia további útjáról gondolkodni.

SZÓKE MELINDA

melinda@imtbt.hu

**HOGY JUTOTTAM IDÁIG – AZ IP-S ÖNISMERET LEHETŐSÉGEI A GYÓGYPEDAGÓGUS
MUNKÁJÁBAN**

ELŐADÁS

Előadásomban röviden bemutatom a gyógypedagógus munkáját, azokat a területeket, ahol szükséges lehet az önismeret. Részben saját élmény alapján az önismeret és az IP előnyeiről mesélek a gyógypedagógus munkájában. Arról, hogy mit adott nekem az önismeret és mit adhat a pedagógusoknak.
